

УРЖЕ Вх. № 622/14.08.2018.

СТАНОВИЩЕ

От проф. Пенчо Гешев, доктор

На дисертационния труд на проф. Красимир Петков, доктор

на тема: „ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ОСНОВНИТЕ ФАКТОРИ, ДЕТЕРМИНАЦИИ
ВЪРХОВИТЕ СПОРТНИ ПОСТИЖЕНИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ФЕХТОВАЧИ В ПЕРИОДА
1950 – 1990 г.“

за придобиване на научната степен „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“ в професионално
направление 7.6. Спорт

Предоставеният ни за рецензиране дисертационен труд е в обем от 198 страници, включващи текстова част, 16 таблици и 119 фигури. Към дисертацията има 27 страници, включващи справката за ползвана литература и 30 приложения.

Структурата на дисертацията, отразена в съдържанието отговаря на общоприетите изисквания и дава възможност да се проследи развитието в изложението на научната идея и изведената работна хипотеза.

В глава първа на дисертацията са разработени теоретичните основи на проблема. Задълбочено са разгледани факторите, които определят състезателната дейност във фехтовката и характеристиките на отделните оръжия, като всичко това е свързано със задълбочен исторически анализ на развитието на спорта от зараждането му до наши дни.

За постигане на горното са използвани 270 литературни източника, от които 196 на кирилица, 74 на латиница, както и 12 специализирани спортни сайтове. За изпълнение на поставените в изследването задачи са използвани 134 издания на в-к „Народен спорт“ за периода 1949 – 1989 година.

Подкрепям решението на автора да изведе работната хипотеза, целта и задачите непосредствено след предговора и преди Първа глава, тъй като дисертацията е разработена на база на исторически анализ на системата за провеждане на

състезанията по фехтовка, с което насочва търсенето си към литературни източници, отразяващи проблема за периода 1950-1990 година.

След кратък исторически анализ на развитието на фехтовката до 1944 година в България във Втора глава авторът анализира резултатите от вътрешни първенства и международни турнири във всички оръжия за мъже и жени.

Тук трябва да отбележим, че в голяма степен заглавието на тази глава не отговаря на съдържанието, доколкото целта, задачите, методиката и организацията на изследването са разгледани след предговора преди Първа глава.

Интерес предизвиква подходът на автора при разкриване особеностите на системата за провеждане на състезанията в изследвания период. Тук авторът извежда реализационната ефективност като една от най-важните спортни променливи за всички видове спорт. Много прецизно и нагледно е показан съставът на боевите действия. Видно от схемата е голямото разнообразие на фехтовалните действия, които предопределят и сложността на изследването. Авторът разглежда спортната реализация като комплексен показател, включващ като измерители количеството победи във вътрешните състезания и количеството победи в международните състезания.

Като логическо продължение на тази теза са анализирани резултатите от индивидуалните и клубни най-добри класирания за мъже и жени в състезанията от вътрешния и международния спортен календар за различните оръжия. Същевременно резултатите са разделени допълнително в два етапа – от 1952 до 1968 година и от 1968 до 1990 година. Разгледани са различни показатели от участията и класиранията на нашите най-добри фехтовачи, като медали от държавни първенства и национални купи, участия, класирания и медали от международни състезания. Всичко това дава една пълна картина на реализационната ефективност на състезателите по фехтовка в разглеждания период, която дава възможност за извършването на последващ задълбочен анализ. Заедно с това е посочено и разпределението на постигнатите успехи по спортни клубове.

В Трета глава на дисертационния труд е извършен обобщен анализ и оценка на резултатите от състезанията на рапира, шпага и сабя. В този раздел са анализирани и постигнатите в същите състезания резултати от клубовете по фехтовка.

Така например в оръжието рапира при мъжете най-добри резултати по постигнати златни медали са Асен Дяковски, Красимир Тодоров и Румен Камаджиев, а

при клубовете – „Академик“ София. Същевременно е направен и изводът, че голямото текучество на състезатели в националния отбор е попречило за постигането на по-значими резултати в международните турнири и състезания.

След анализа на абсолютните стойности на спечелените медали в участията по години се констатира, че най-успешните години в развитието на рапирата – мъже е в периода 1975-1979 година.

Аналогично, такъв анализ е извършен за всички оръжия през изследвания времеви период.

От извършения анализ се вижда, че през този период развитието на фехтовката е възходящо, което се отнася както за вътрешните състезания, така и при участието в международни турнири.

След цялостния анализ на резултатите са изведени изводи, които кореспондират с изследвания проблем, като се доказва значението на доброто класиране във вътрешни състезания за мотивацията на състезателите за системна подготовка и реализиране на успехи и на международната пътека.

Установена е наличието на връзка между спечелените медали от вътрешни състезания от една страна, и спечелените отличия от международни състезания.

Посочените препоръки залагат възможности за по-добро съхраняване, анализ и извеждане на зависимости на резултати от участието на състезатели, както в държавни първенства и национални турнири, така и в международни състезания от всякакъв ранг и вид.

Така се извеждат и научните приноси на разработката, като най-същественото е, че е създадена възможност за разкриване на закономерностите при развитието на различните оръжия в международните първенства, регистрирайки и анализирайки класиранията в разнорангови международни състезания.

В заключение, изразявам положителното си становище за качеството на дисертационния труд и предлагам на научното жури да присъди на проф. Красимир Петков, доктор научната степен „Доктор на науките“ в професионално направление 7.6. Спорт.

8.08.2017 г.

Изготвил становището:

проф. Пенчо Гешев, доктор